

จุลนิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาทางพฤกษาเคมีและฤทธิ์ต้านแบคทีเรียของสารสกัดเนื้อในเมล็ดมะม่วง

Phytochemical Study and Antibacterial Activity from Extract of Mango

(*Mangifera indica L.*) Seed Kernel

โดย

นศภ. วรลักษณ์	ใหม่ศาสตร์	รหัส 08490140
นศภ. พัทธิชรา	มนีธรรมวงศ์	รหัส 08490211
นศภ. สุวิชรินทร์	สุษฐ์ภูล	รหัส 08490249

จุลนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2555

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

**จุลนิพนธ์เรื่อง การศึกษาทางพฤกษเคมีและฤทธิ์ต้านแบคทีเรียของสารสกัดเนื้อในเมล็ดมะม่วง
ผู้จัดทำจุลนิพนธ์**

1. นศภ. วรลักษณ์	ใหม่ศาสตร์	รหัส	08490140
2. นศภ. พัทธิชรา	มนีธรรมวงศ์	รหัส	08490211
3. นศภ. สุวิชรินทร์	สุนทรภู่	รหัส	08490249

อาจารย์ที่ปรึกษาจุลนิพนธ์

1. ภก. ผศ. ดร. ชวิติ	สิทธิสมบัติ
2. ภก. อ. ดร. พิรยศ	ภรณศิลป์ธรรม

ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤกษเคมีและฤทธิ์ต้านแบคทีเรียของสารสกัดเนื้อในเมล็ดมะม่วงทั้ง 12 สายพันธุ์ จากข้าวโพดบางคล้าจังหวัดฉะเชิงเทราโดยศึกษาวิธีการสกัดตัวอย่างเนื้อในเมล็ดมะม่วง 2 วิธีคือ วิธีการหมักและวิธีซอกห์เลตเปรียบเทียบตัวทำละลายสำหรับการสกัด 2 ชนิดคือ น้ำและเมทานอล ผลการศึกษาพบว่าการสกัดโดยใช้เมทานอลให้ปริมาณสารสกัดสูงกว่าการสกัดด้วยน้ำ การสกัดด้วยวิธีการหมักให้ปริมาณสารสกัดสูงกว่าวิธีซอกห์เลต ซึ่งสายพันธุ์เจ้าคุณพิพิญเมื่อสกัดด้วยเมทานอลโดยวิธีการหมักจะให้ปริมาณสารสกัดสูงสุด(24.89%) และสายพันธุ์หนองแขมเมื่อสกัดด้วยเมทานอลวิธีการหมักจะให้ปริมาณสารฟีโนลิกทั้งหมดสูงสุด(394.00 มิลลิกรัมสมมูลของกรดแอล-ลิกต่อสารสกัดเมล็ดมะม่วงแห้ง 1 กรัม) การทดสอบของค่าประกอบทางพฤกษเคมีพบสารประกอบกลุ่มแทนนินและสารประกอบกลุ่มฟลา-โวนอยด์ ส่วนการศึกษาฤทธิ์ต้านแบคทีเรียของสารสกัดเนื้อในเมล็ดมะม่วงต่อเชื้อ *S.aureus*(SA), *S.epidermidis*(SE) และ *P.aeruginosa*(PA) โดยวิธี Agar disc diffusion พบว่าสารสกัดจากเนื้อในเมล็ดมะม่วงทุกสายพันธุ์ที่สกัดด้วยเมทานอล มีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรียทั้ง 3 ชนิด ผลการศึกษาฤทธิ์ต้านเชื้อSAพบว่าสายพันธุ์ซอกห์ร่องเขียวที่สกัดด้วยเมทานอล มีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรียที่สูด (clear zone2.5มิลลิเมตรที่ความเข้มข้น100มิลลิกรัม/มิลลิลิตร) ผลการศึกษาฤทธิ์ต้านเชื้อSEพบว่าสายพันธุ์เขียวเสวยและสายพันธุ์โซคอบันน์ที่สกัดด้วยเมทานอล โดยวิธีซอกห์เลตให้ฤทธิ์ที่สูด (clear zone2.0มิลลิเมตรที่ความเข้มข้น100มิลลิกรัม/มิลลิลิตร) ผลการศึกษาฤทธิ์ต้านPAพบว่าสายพันธุ์แอดที่สกัดด้วยเมทานอล โดยวิธีการหมักและสายพันธุ์พิมเสนมันที่สกัดด้วยเมทานอลโดยวิธีซอกห์เลตให้ฤทธิ์ที่สูด(clear zone 3.7มิลลิเมตรที่ความเข้มข้น50 มิลลิกรัม/มิลลิลิตร)

*มะม่วง ทั้ง 12 สายพันธุ์ (ได้แก่ 1) ข้ายติก(MKT) 2) เขียวเสวย(MKS) 3) เจ้าคุณพิพิญ(MJT) 4) โซคอบันน์(MCN) 5) ทองคำ (MTD) 6) พิมเสนมัน (MPS) 7) ฟ้าลัน (MFL) 8) มหาชนก (MMC) 9) แรด (MRA) 10) หนองแขม (MNS) 11) อกร่องเขียว (MOK) และ 12) อกร่องทอง (MOT)

Senior project : Phytochemical Study and Antibacterial Activity from Extract of
Mango (*Mangifera indica* L.) Seed Kernel

By :

1. Miss.Woralak	Maisart	ID	08490140
2. Miss. Pattheera	Maneethamwong	ID	08490211
3. Miss. Suwicharin	Saridkun	ID	08490249

Adviser:

1. Assist. Prof.Dr.Chavalit	Sittisombut
2. Dr.Perayot	Pamonsinlapatham

Academic : Year 2012

ABSTRACT

The objects of study are screening phytochemical compounds and antibacterial activities from mango seed extracts. Totally 12 varieties of mango seeds were collected from BangKra district, Chachoengsao province. Compare with two extraction methods by Maceration extraction and Soxhlet's extraction and two solvents by water and methanol were used. The results showed that the both extraction methods with methanol obtained higher percent yield than water extraction and maceration extraction obtained higher percent yield than Soxhlet's extraction. In species of Jaokuntip with methanol maceration extraction, it obtained maximum extracts(24.89%). Moreover, Nhongsang with methanol maceration extractions, it obtained highest total phenolic compounds with 394.00 milligram equivalents of gallic acid per 1 grams seed extract of mango. The phytochemical screening found tannin and flavonoids group. Antibacterial activity against *S.aureus*(SA), *S.epidermidis*(SE) and *P.aeruginosa*(PA) were performed by using Agar disc diffusion method. The results showed that the all mango seed kernel methanol extracts have antibacterial activity. The Okrongkaew with methanol maceration extraction showed highest activities to SA(Inhibition zone 2.5mm at concentration 100 mg/ml). The Kheowsawei and Chokanan extracted with methanol soxhlet's extractions showed highest activities to SE(Inhibition zone 2.0mm at concentration 100 mg/ml). The Rad extracted with methanol and Pimsemun extracted with methanol soxhlet's extractions showed antibacterial to PA(Inhibition zone 3.7mm at concentration 50 mg/ml).

*Totally 12 varieties of mango seeds follow : 1)Khaytuek (MKT), 2)Kheowsawei(MKS), 3)Jaokuntip (MJT), 4)Chokanan (MCN), 5)Thongdum (MTD), 6)Pimsemun (MPS), 7)Fahlun (MFL), 8)Mahachanok(MMC), 9)Rad (MRA), 10)Nhongsang(MNS), 11)Okrongkaew(MOK) and 12)Okrongthong(MOT)